

Súd: Okresný súd Galanta
Spisová značka: 10C/223/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2313209747
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 09. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Foltánová
ECLI: ECLI:SK:OSGA:2013:2313209747.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Galanta v konaní vedenom pred samosudkyňou JUDr. Evou Foltánovou v právnej veci žalobcu: Dopravný podnik Bratislava, a.s., IČO: 00 492 736, Olejkárska č. 1, Bratislava, zastúpený Advokátskou kanceláriou ECKER - KÁN & Partners, so sídlom Námestie Martina Benku 9-C1, Bratislava, proti žalovanej: P. J., nar. XX.XX.XXXX, naposledy bytom B. X, J., t.č. na neznámom mieste, v konaní zastúpená opatrovníčkou pre konanie I. G., zamestnankyňou Q. J., o zaplatenie 50,70 Eur, takto

rozhodol:

I. Žalovaný je povinný žalobcovi zaplatiť 50,70 Eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

II. Súd žalobcovi priznáva náhradu trov konania vo výške 16,50 Eur, ktorú sumu je povinný žalovaný zaplatiť advokátovi JUDr. Vladimírovi Kánovi, so sídlom Nám. M.Benku 9-C1, 811 07 Bratislava do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

odôvodnenie:

Žalobca svojim návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 09.04.2013 žiadal, aby súd uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 50,70 Eur z dôvodu, že žalovaná cestovala dňa 02.07.2012 bez cestovného lístka hromadným dopravným prostriedkom žalobcu. Uvedená suma pozostáva z 0,70 Eur cestovného a 50 Eur postihu za to, že žalovaná porušila tarifné a prepravné podmienky (cestovala bez cestovného lístka), za ktorých použila dopravný prostriedok žalobcu. Túto sumu však žalovaná namiesto revízorovi žalobcu odmietla uhradiť.

Vo veci bol tunajším súdom dňa 06.05.2013 vydaný platobný rozkaz č.k. 28Ro/862/2013-7, ktorý sa však žalovanej nepodarilo doručiť do vlastných rúk. Na základe uvedeného dňa 22.07.2013 súd uznesením č.k. 10C 223/2013-19 platobný rozkaz zrušil a vo veci nariadil pojednávanie na 09.09.2013.

Súd v priebehu konania vykonal šetrenie ohľadne pobytu žalovanej, ktorá má evidovaný trvalý pobyt na adrese Z. XX/XX, J. U., prechodný pobyt O. B. XXXXX/XX, T. - S., kde sa však nezdržiava a neudala adresu na ktorú sa odsťahovala. Keďže pobyt žalovanej sa šetrením zistiť nepodarilo, súd jej v zmysle ust. § 29 ods. 2 O.s.p. ustanovil opatrovníčku pre toto konanie v osobe zamestnankyne Q. J..

Na pojednávanie dňa 09.09.2013 sa účastníci nedostavili, neúčast' na pojednávaní ospravedlnili a súhlasili, aby súd pojednával v ich neprítomnosti.

Súd vykonal dokazovanie čítaním návrhu, prepravným poriadkom MHD Bratislava, tarifou MHD Bratislava, hlásením revízora, pokusom o zmier, fotokópiou poštového podacieho hárku a zistil nasledovný skutkový a právny stav:

Žalovaná dňa 02.07.2012 cestovala hromadným dopravným prostriedkom žalobcu na linke č. 61 v Bratislave, kedy revízor žalobcu kontroloval podmienky, za ktorých žalovaná použila dopravný prostriedok žalobcu. Revízor žalobcu zistil, že žalovaná cestuje bez cestovného lístka. Vyzval ju zaplatiť cestovné 0,70 Eur a osobitný postih 50 Eur, čo však žalovaná odmietla uhradiť.

Podľa ust. § 760 Občianskeho zákonníka zmluvou o preprave osôb vzniká cestujúcemu, ktorý za určené cestovné použije dopravný prostriedok, právo, aby ho dopravca prepravil do miesta určenia riadne a včas.

Podľa ust. § 11 ods. 1 písm. d/ zákona č. 168/1996 Z.z. o cestnej doprave, cestujúci je povinný zaplatiť cestovné a na výzvu vodiča alebo iného člena osádky autobusu, alebo revízora sa preukázať platným cestovným lístkom a zaplatiť úhradu (§ 14 ods. 3), ak sa pri kontrole nemôže preukázať platným cestovným lístkom alebo osobnými údajmi potrebnými na vymáhanie cestovného v rozsahu meno a priezvisko, dátum narodenia, rodné číslo, adresa trvalého bydliska, číslo občianskeho preukazu (cestovného pasu prípadne iného dokladu totožnosti), v prípade nepĺnoletého cestujúceho meno a priezvisko zákonného zástupcu, ako aj ďalšie úhrady podľa tarify za poškodenie alebo za znečistenie autobusu.

Podľa ust. § 14 ods. 2 zákona č. 168/1996 Z.z. o cestnej doprave, úhrada pri nepreukázaní sa platným cestovným lístkom [§ 9 písm. b)] je dvadsaťnásobok základného cestovného bez príplatkov a zliav; v mestskej autobusovej doprave ju do stonásobku základného cestovného bez príplatkov a zliav určí dopravca v prepravnom poriadku.

Podľa čl. 3 ods. 3 Prepravného poriadku mestskej hromadnej dopravy v Bratislave, cestujúci je povinný pred prepravou si zakúpiť cestovný lístok podľa tarify a byť na zastávke pripravený na nastúpenie do vozidla.

Podľa čl. 6 ods. 1 Prepravného poriadku mestskej hromadnej dopravy v Bratislave, kontrolu tarifného vybavenia cestujúcich má právo vykonávať oprávnená osoba dopravcu (ďalej len „revízor“), ktorá je vybavená identifikačnou kartou. Revízor je povinný preukázať sa identifikačnou kartou počas výkonu kontroly a na požiadanie cestujúceho preukázať sa aj oprávnením na kontrolu.

Podľa čl. 6 ods. 2 Prepravného poriadku mestskej hromadnej dopravy v Bratislave, cestujúci je povinný na vyzvanie revízora predložiť na kontrolu cestovný lístok, v prípade zľavneného cestovného lístka spolu s preukážkou na tarifnú zľavu.

Podľa čl. 6 ods. 3 prvá veta Prepravného poriadku mestskej hromadnej dopravy v Bratislave, cestujúci, ktorý sa na vyzvanie podľa odseku 2 tohto článku nemôže preukázať platným cestovným lístkom, je povinný zaplatiť dopravcovi cestovné a sankčnú úhradu/prirážku za cestovanie bez platného cestovného lístka vo výške do sto násobku základného cestovného bez príplatkov a zliav.

Podľa čl. 5 Tarify prepravného poriadku mestskej hromadnej dopravy v Bratislave, úhrada, resp. prirážka za cestovanie bez platného tarifného vybavenia je 50 Eur.

Podľa ust. § 142 ods. 1 O.s.p. účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

Žalovaná preukázateľne porušila tarifné a prepravné podmienky, za ktorých použila dopravný prostriedok žalobcu a vznikla jej povinnosť, pretože cestovala bez platného cestovného lístka, zaplatiť hodnotu cestovného a prirážku za cestovanie bez platného tarifného vybavenia vo výške 50 Eur. Toto žalovaná neučinila, a preto návrh žalobcu bol podaný dôvodne a súd mu v plnom rozsahu vyhovel.

O trovách konania rozhodol súd podľa ust. § 142 ods.1 O.s.p. a úspešnému žalobcovi priznal trovy konania vo výške zaplateného súdneho poplatku za návrh v sume 16,50 Eur.

Pokiaľ ide o uplatňované trovy právneho zastúpenia k tomu súd uvádza: NS SR vo veci sp. zn. 4 M Cdo 21/2009 uviedol, že „Súd rozhodujúci o priznaní náhrady trov konania podľa ust. § 142 ods. 1 O.s.p. je povinný vždy skúmať účelnosť vynaložených trov konania uplatnených úspešným účastníkom konania v spore. Účelnosť je vlastnosť procesu spočívajúca v sledovaní cieľa. Účelnosť spravidla nachádza svoju opodstatnenosť vtedy, ak vychádza zo zákonných dôvodov a neprekračuje ich medze. Je preto potrebné rozlišovať medzi právom účastníka konania (fyzickej, právnickej osoby, štátneho orgánu) na právnu pomoc a nárokom na náhradu trov konania za poskytnutú právnu pomoc. Trovy konania potrebné na účelné vynaloženie alebo na ochranu práv sa však nemôžu posudzovať ako celok, aj keď účastník má právo na náhradu trov konania, pretože každý úkon alebo každé plnenie trov treba posudzovať samostatne.“

Procesný súd v danej veci dospel k záveru, že jediným účelným nákladom, ktorý žalobcovi (ktorý mal v konaní plný úspech) v konaní vznikol, bolo zaplatenie súdneho poplatku. Náhradu nákladov konania spojených so zastupovaním advokátom procesný súd žalobcovi nepriznal, pretože sa nejednalo o náklady účelne vynaložené. Procesný súd nijako nespochybňuje právo žalobcu na zastúpenie advokátom (ust. § 25 O.s.p.) a v priebehu konania ho rešpektoval. Právo účastníka na zastúpenie advokátom na strane jednej a právo na náhradu nákladov konania s tým spojených na strane druhej sú práva, ktoré síce spolu úzko súvisia, avšak nie sú nerozlučne spojené. Merítkom účelnosti uvedeným v ust. § 142 ods.1 O.s.p. je preto nevyhnutné pomerovať všetky náklady, ktoré účastníkovi v priebehu konania vznikli, teda aj náklady vynaložené účastníkom v súvislosti s jeho zastúpením advokátom. Na posudzovanie účelnosti nákladov právneho zastúpenia nemožno rezignovať len preto, že účastník pri zastúpení advokátom realizuje svoje právo na právnu pomoc.

Procesný súd náklady zastúpenia žalobcu advokátom považuje za neúčelné po zistení, že sa jednalo o vec typovo veľmi jednoduchú po skutkovej i právnej stránke, pričom k uplatňovaniu týchto nárokov žalobcom dochádza vzorovou žalobou, v ktorej sa menia iba identifikačné údaje žalovanej strany, dátum jazdy bez platného cestovného lístka, číslo dokladu o prepravnej kontrole, výška dlhu (súčet cestovného a sankcie) a začiatok omeškania. Vyplňovanie týchto žalôb je rutinnou činnosťou, nevyžadujúcou odborné znalosti.

Žalobca a právny zástupca sú si vyššie uvedených okolností vedomí, pretože aj keď súd vo veci nariadi pojednávanie, títo sa ho nikdy nezúčastnia vychádzajúc z toho, že súd s pravdepodobnosťou hraničiacou s istotou rozhodne na základe predložených písomných podkladov v prospech žalobcu.

Procesný súd ďalej uvádza, že k rovnakému záveru k akému dospel aplikáciou ust. § 142 ods.1 O.s.p., možno dospieť aj aplikáciou ust. § 150 ods.2 O.s.p., podľa ktorého ak sú trovy konania v drobných sporoch neprimerané voči pohľadávke, môže ich súd nepriznať alebo znížiť. Predmetné ustanovenie je ustanovením s tzv. relatívne neurčitou hypotézou, ktorá ponecháva na súde zváženie, či trovy konania sú voči uplatnenej pohľadávke neprimerané a čo vôbec pod neprimeranosťou treba rozumieť. Neprimeranosťou podľa súdu nemožno rozumieť iba zjavný nepomer medzi výškou uplatnenej drobnej pohľadávky a výškou trov konania ale vôbec aj vznik trov konania, ktorých vznik vo vzťahu k jednoduchosti sporu je ako taký neprimeraný. Tak súd za neprimerané trovy konania vo veciach nárokov dopravných podnikov na zaplatenie cestovného a sankcie považuje akékoľvek trovy právneho zastúpenia v spore, v ktorom žalovaný nárok žalobcu relevantne nepopiera (napr. okolnosťami prepravnej kontroly a pod.) a teda žalobcom tvrdený skutkový stav je zjavne nesporný.

V rámci argumentácie týkajúcej sa náhrady trov konania súd poukazuje aj na nález Ústavného súdu ČR z 25. júla 2012, sp. zn. I.ÚS 988/2012, podľa ktorého typový spôsob uplatnenia pohľadávky je

dôkazom toho, že účelom právneho zastúpenia nie je poskytovanie právnej pomoci, ale parazitovanie na drobných pohľadávkach voči občanom, ktoré sú umelo navyšované do nezmyselnej výšky za účelom zabezpečenia ľahkého zárobku. Takéto správanie je zneužitím práva na zastúpenie advokátom, resp. dokonca procesnou šikanou, a preto takéto trovy konania nemožno priznať, hoci bol účastník vo veci samej úspešný.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Trnave.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (ust. § 42 ods.3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku možno odôvodniť len tým, že:

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v ust. § 221 ods.1 O.s.p.,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (ust. § 205a O.s.p.),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní čo mu ukladá vykonateľné súdne rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Zákona č.233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov.